

IL-MALTI

QARI LI TOHROĠ
L-AKKADEMJA TAL-MALTI

DIĊEMBRU
1970

IL-GĦANJA TAL-MILIED

Il-Milied hu festa ta' ferħ u hena, meta l-bniedem iħoss qalbu mfawra bil-għaxxa tal-ħniena t'Alla, meta ruħu togħla lejn il-ġmiel tas-smewwiet. Hu jħoss bħal seħer li jixgħellu moħħu u jħajru jinfexx f'għana ħleju u mqaddes. Dik ix-xejra ta' għana tkun hekk ħarkiena li ġġiegħel lil dak li jkun li jissieħeb ma' oħrajn ħalli l-leħen tagħhom flimkien jinstama' aktar qawwi u jixxerred aktar fil-wisa', biex kotra kbira ta' nies jistgħallu l-benna u l-għaxxa tal-Milied.

Minn hekk ġej il-fatt li kull nazzjon li temmen fi Kristu, għandha l-Għanġiet tal-Milied tagħha, il-'Christmas Carols', għanġiet li jqajmu sens ta' ħlewwa u ta' qdusija f'min ikantahom u f'min jismagħhom.

Aħna wkoll għandna l-Għanġiet tal-Milied tagħna. Waħda minnhom, għandha żewġ strofi biss u aktarx hi framment ta' għanja qadima u twila, li kellha l-għamla u l-istil ta' rakkont; wieħed jista' jaħseb hekk għax il-għana tal-fatt għadu popolari sal-lum fost il-għannejja Maltin. Il-lum ftit għadhom ikantaw dawn iż-żewġ strofi, imma dari kienu jinstemgħu ħafna f'jum il-Milied:

*Kemm ksirt qalbek, O Marija!
F'lejlet il-Milied,
Twieled Ġesù Bin Alla,
Fuq erba' tibniet.*

* *

*L-Angli tilgħin u niżlin
San Ġuzepp fil-għar fqajjar
jadura 'l Ġesù Bambin*

Fil-granet tal-Milied ukoll, niltaqgħu ma' ħafna tfal jilagħbu, igiddmu xi kagħka tal-qastanija u jtennu din l-istrofa li ġejja:—

*“Ninu, Ninu tal-Milied!
Ommi għamlet il-kagħkiet;
Il-kagħkiet tal-qastanija.
Santu Rokku tat-tigrija.”*

Ir-riferenza għall-Milied tingħaraf malajr, imma Santu Rokku ma nafx kif jidhrol.

Imma l-aqwa u l-aħjar Għanja tal-Milied hi dik li kien kiteb il-Patri Ġiżwita, Indri Schembri, u li kien semmieha “Il-Benniena Ta’ Ġesù Bambin”. Il-lum din il-għanja nafuha mill-ewwel vers tagħha: “Ninni, la tibkix iżjed” u saret tant popolari li ma hawnx Malti li ma jafhiex u li ma jfossx qalbu titħannen meta jismagħha. Wieħed ma jistax jaħseb fil-Milied bla ma jiftakar fl-armonija tlewa, talfifa u ferriħija ta’ din il-għanja li gġibilna quddiem għajnejna xbieha li ssaħħar ta’ Bambin tlejjju jitbandal fil-benniena.

Din il-għanja tagħna fiha ritmu u armonija li jsaħħru, u tħabatha ma’ l-aħjar ‘Christmas Carols’ ta’ barra. Qegħdin ingibuha hawn, bit-traduzzjoni bl-Ingliż li għamel il-Kavaliier Albert M. Cassola biex nuru l-għaxxa tal-armonija u tas-sempliċità sublimi kif jidhru u jinħassu kemm fil-Malti kif ukoll fl-Ingliż:

NINNI, LA TIBKIX IŻJED

**OH, HUSH TO SLEEP,
DEAR JESUS**

*Ninni, la tibkix iżjed,
Ninni, Ġesù Bambin,
Tallih għalina l-biki
Għax aħna midinbin.*

*Oh, hush to sleep, dear Jesus,
Sweet Jesus, do not cry!
Do spare the tears of sorrow
And let us sinners sigh.*

*Ejjew, ejjew, ja Anġli,
Mis-Sema mija mija
Tdejn Alla li tħalaqkom,
Bambin ġewwa l-fisqija.*

*Come down to earth, o Angels,
From Heaven by the thousands
And hail the God Creator
Enwrapped in swaddling white
bands.*